

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

35.

K U R Y E R L I T E W S K I.

G A Z E T A U R Z Ę D O W A.

Вильна. Вторникъ. 5-го Мая — 1836 — Wilno. Wtorek. 5-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Апрѣля.
Придворныя Извѣстія.

21-го числа сего Апрѣля, по случаю Тезоименитства Ея Императорскаго Величества Государыни Императрицы и Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны АЛЕКСАНДРЫ НИКОЛАЕВНЫ, отправлена была въ Соборной церкви Зимняго Дворца, Божественная Литургія, въ присутствіи Ихъ Императорскихъ Величествъ и Ихъ Императорскихъ Высочествъ: Государя Наслѣдника Цесаревича, Великой Княгини ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ и Великихъ Князей МАРИИ НИКОЛАЕВНЫ и ОЛГИ НИКОЛАЕВНЫ. — Члены Государственнаго Совѣта, Сенаторы, Генералы, Штабъ-и-Оберъ-Офицеры Гвардіи, Арміи и Флота, Придворные Чины и прочіи знатныя обоюбого пола особы, находились при совершеніи службы, по окончаніи коей приносимо было поздравленіе Ихъ Величествамъ, въ самой церкви, — Членами Святѣйшаго Синода, а на обратномъ шествіи изъ оной — въ залѣ ПЕТРА Великаго — Особами Дипломатическаго Корпуса. Вслѣдъ за тѣмъ Государыня Императрица изволила принимать поздравленія въ своихъ апартаментахъ отъ Дамъ, Членовъ Государственнаго Совѣта, Сенаторовъ, Статсъ-Секретарей, первыхъ и вторыхъ Чиновъ Двора, Камергеровъ и Камеръ-Юнкеровъ, Генералъ и Флигель-Адъютантовъ, Гвардейскихъ и прочихъ Генераловъ, и Штабъ-и-Оберъ-Офицеровъ Кавалергардскаго Ея Величества полка и роты Дворцовыхъ Гренадеръ.

Вечеромъ весь городъ былъ иллюминovánъ.

(Снб. В.)

Высочайшій Рескриптъ,

I.

Господину Тайному Совѣтнику Бибикову.

Дмитрій Гавриловичъ! Указомъ Нашимъ, сего числа Правительствующему Сенату даннымъ, уволивъ васъ, согласно съ желаніемъ вашимъ, по разстроенному здоровью, отъ должности Директора Департамента Внѣшней Торговли, съ состояніемъ при Министрѣ Финансовъ и съ отпускомъ на годъ для излеченія болѣзни за границу, Я считаю справедливымъ изъяснить вамъ полную признательность Мою, за отлично-успѣшное управленіе вами означеннымъ Департаментомъ и за постоянное усердіе ваше къ пользамъ службы, засвидѣтельствованное Министромъ Финансовъ. Пребываю къ вамъ всегда благосклоннымъ.

С. Петербургъ,
23-го Марта 1836 года.

II.

Господину Директору Императорскихъ С. Петербургскихъ Театровъ, Гедеонову.

Изъ представленнаго Мнѣ Министромъ Императорскаго Двора отчета С. Петербургской Театральной Дирекціи за минувшій годъ усмотрѣлъ Я, что не взирая на употребленіе весьма большихъ расходовъ, сдѣлано немаловажное въ суммахъ сбереженіе, и сборы отъ улучшенія театральныя представленія, значительно умножились. Таковыя успѣхи доказываютъ благоразумныя ваши распоряженія, по управ-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Петербург, dnia 20 Kwietnia.
NOWINY DWORU.

21-go terazniejszego Kwietnia, z okoliczności Wysockich Imienin NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY JEY MOŚCI i JEY CESARSKIEY WYSOKOŚCI XIEŻNICZKI ALEXANDRY NIKOŁAJEWNY, odprawiona była w Soborney Cerkwi Zimowego Pałacu, Święta Liturgia, w obecności CESARSTWA Ich MOŚC i Ich CESARSKICH WYSOKOŚCI: PANA NASTĘPCY CESARZEWICZĄ, WIELKIEY XIEŻNY HELENY PAWŁOWNY i WIELKICH XIEŻNICZEK MARYI NIKOŁAJEWNY i OLGII NIKOŁAJEWNY. — Członkowie Rady Państwa, Senatorowie, Generałowie, Sztabsi-Ober-Oficerowie Gwardyi, Armii i Floty, Urzędnicy Dworu i inne znakomite obojey płci Osoby, znajdowały się przy odprawianiu Mszy Świętey, po której ukończeniu składano powinszowanie CESARSTWU Ich MOŚC w samey Cerkwi, — przez Członków Najswiętszego Synodu, a w czasie powrotu z niej, w Sali PIOTRA WIELKIEGO — przez Osoby Korpusu Dyplomatycznego. Tuż potem CESARZOWA JEY MOŚC raczyła w swoich apartamentach przyjmować powinszowania Dam, Członków Rady Państwa, Senatorów, Sekretarzów Stanu, pierwszych i drugih urzędników Dworu, Kamerherów i Kamer-Junkrów, Jenerał i Fligel Adjutantów, Jenerałów Gwardyi i innych, oraz Sztabsi-Ober-Oficerów półku CESARZOWEY JEY MOŚCI Kawalergardów i rot Grenadyerów Pałacowych.

Wieczorem całe miasto było oświecone. (G.S.P.)

NAYWYŻSZY RESKRYPT.

I.

Panu Radcy Taynemu Bibikowi.

Dymitrze Gabryelowiczu! Przez Nasz Ukaz, dnia tego do Rzządzającego Senatu wydany, uwolniwszy was, podług waszego życzenia, z przyczyny zruynowanego zdrowia, od obowiązku Dyrektora Departamentu zewnętrznego Handlu, z pozostaniem w Ministerjum Finansów i urlopem na rok, dla wyleczenia się z choroby za granicę, poczytuję za rzecz słuszną oświadczyć wam zupełną Moją wdzięczność, za odznaczające się pomyślnością przez was zarządzanie pomienionym departamentem i za stateczną gorliwość waszą ku dobru służby, zaświadczoną przez Ministra Skarbu, zostając ku wam zawsze przychylnym.

St. Petersburg.
Marca 23 d. 1836 roku.

II.

Panu Dyrektorowi CESARSKICH St. Petersburskich Teatrow, Gedeonowi.

Z przedstawionego MNIE przez Ministra CESARSKIEGO domu sprawozdania St. Petersburskiej Teatralney Dyrekcyi za rok przeszły dostrzegłem, iż, pomimo użycia bardzo wielkich rozchodów, uczyniono niemalą w summach oszczędność, i dochody, z przyczyny ulepszenia teatralnych repertuarów, znacznie się powiększyły. Takowe postępy, dowodzą roztropności waszych rozporządzeń, w zarządzie tego wy-

влению сею частію. Изъявляя вамъ совершенное благоволеніе, Я надѣюсь, что театральныя зрѣлища будутъ постепенно болѣе и болѣе улучшаться и дирекція, довольствуясь данными ей средствами, никогда уже не выйдетъ за предѣлы оныхъ.

Пребываю къ вамъ благосклоннымъ.

III.

Господину Оберъ-Гофмейстеру и Сенатору Графу Кутайсову.

Графъ Павелъ Ивановичъ! При разсмотрѣніи представленнаго Мнѣ Министромъ Императорскаго Двора отчета за 1835 годъ, Я съ особеннымъ удовольствіемъ усмотрѣлъ, что хозяйственными распоряженіями вашими, Гофъ-Интендантская Контора, при видимомъ улучшеніи въ содержаніи Дворцовыхъ зданій, успѣла сберечь значительный отъштатныхъ суммъ остатокъ. Изъявляя вамъ, за таковое попеченіе ваше и дѣятельность, совершенную Мою признательность, Я поручаю вамъ объявить благоволеніе Мое и всемъ подчиненнымъ вашимъ.

Пребываю къ вамъ благосклоннымъ.

На подлинныхъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

С. Петербургъ.

25-го Марта 1836 года.

НИКОЛАЙ.

— Высочайшею Граматою, 29-го Марта, Всемиловѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Владимира 1-й степени*, Членъ Государственнаго Совѣта, Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго, Генераль-Лейтенантъ Графъ *Грабовакскій*.

— Государь Императоръ, при осмотрѣ 11-го Апрѣля 1-го и 3-го баталіоновъ Лейбъ-Гвардіи Московскаго полка, найдя оные въ отличномъ порядкѣ и устройствѣ, Высочайшимъ приказомъ того же числа изъявляетъ за сіе совершенную признательность Командиру Отдѣльнаго Гвардейскаго Корпуса Его Императорскому Высочеству Великому Князю МИХАИЛУ ПАВЛОВИЧУ, и Монаршее благоволеніе: Командующему всею Пѣхотною оного Корпуса, Генераль-Адъютанту *Ушакову* 1-му; начальнику 2-й Гвардейской Пѣхотной дивизіи, Генераль-Лейтенанту *Берникову*; Командиру 3-й Гвардейской Пѣхотной бригады, Генераль-Лейтенанту *Арбузову* 1-му; Командиру Лейбъ-Гвардіи Московскаго полка, Генераль-Маіору *Штегельману* 1-му; Командирамъ баталіоновъ сего полка, Полковникамъ *Румянцову* и *Довбышеву*; нижнимъ же чинамъ, въ строю бывшимъ, Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту говядины и по чаркѣ вина на человѣка.

— Высочайшимъ Приказомъ, 12-го Апрѣля, на основаніи Высочайше утвержденнаго, 29-го Марта сего года, новаго Учрежденія Военнаго Министерства, назначены: Главный Смотритель С. Петербургскихъ и загородныхъ военныхъ госпиталей, состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Тишинъ*, Инспекторомъ военныхъ госпиталей при Военномъ Министерствѣ; Членами Общихъ Присутствій Департаментовъ Военнаго Министерства: состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Морозовъ* 1-й, Инженернаго; находящійся при Военномъ Министерствѣ, для особыхъ порученій, состоящій по Арміи Полковникъ *Энгельгардъ* 3-й, Коммиссаріатскаго, съ оставленіемъ при прежней должности; Лейбъ-Гвардіи Гренадерскаго полка Полковникъ *Жуковский* 5-й, Инженернаго, съ оставленіемъ по Арміи; Свиты Его Императорскаго Величества Генераль-Маіоръ *Глинка*, Артиллерійскаго, съ оставленіемъ въ Свитѣ Его Величества; уволенный отъ службы Генераль-Маіоръ *Ваддеевъ*, опредѣленъ въ службу по Артиллеріи, съ назначеніемъ Членомъ Общаго Присутствія Артиллерійскаго Департамента Военнаго Министерства.

— Государь Императоръ, изволивъ посетить 13-го числа сего мѣсяца городъ Кронштадтъ и портъ оного, и замѣтивъ вездѣ совершенный порядокъ и устройство, Приказомъ того же числа объявляетъ за сіе Высочайшее благоволеніе Свое: Кронштадскому Военному Губернатору, и Главному Командиру, Адмиралу *Рожнову*, и Капитану надъ Кронштадтскимъ портомъ, Контръ-Адмиралу *Богдановичу* 1-му. Равномѣрно Его Величество изъявляетъ особенное удовольствіе Свое: Командиру 1-го Штурманскаго полужипажа, Генераль-Лейтенанту *Степовому*, и состоящему въ должности Инспектора классовъ, Полковнику *Давыдову* 1-му, за отличные успѣхи, оказанные кадетами того полужипажа по фронтовой части, замѣченные Его Величествомъ на учении дивизиономъ, въ присутствіи Государя Императора бывшемъ.

— Тѣмъ же Приказомъ, Членъ Морскаго Генераль-Аудиторіата, Генераль-Лейтенантъ *Сулъменевъ* переименовывается въ Вице-Адмиралъ, съ оставленіемъ при сей же должности; назначаются, Флотскихъ экипажей: Командиръ 2-го экипажа и корабля *Ган-*

дзату. Оświadczaając wamъ zupełne zadowolenie, mam nadzieję, że teatralne widowiska będą się stopniowo coraz więcej a więcej ulepszały, i dyrekcyę, przestając nadanychъ jej środkachъ, nigdy już niewyjdzie zъ ichъ granicъ.

Zostaję ku wamъ przychylnymъ.

III.

Panu Wielkiemu Mistrzowi Dworu i Senatorowi Hrabu Kutajowski.

Hrabio Pawle Iwanowiczu! Przy rozpatrywaniu podanego Mnie przez Ministra Dworu sprawozdania za rokъ 1835, ze szczególnemъ zadowoleniemъ dostrzegłemъ, że przezъ gospodarne wasze rozporządzenia, Kantorъ Intendencji Dworu, przy widocznemъ ulepszeniu wъ utrzymaniu Pałacowychъ budowli, zdołałъ oszczędzić znaczną odъ etatowychъ sumъ pozostałość. Oświadczaając wamъ, za taką waszą troskliwość i czynność, zupełną Moją wdzięczność, poruczamъ wamъ objawić Moje zadowolenie i wszystkimъ wamъ podwładnymъ.

Zostaję ku wamъ przychylnymъ.

Na autentykachъ Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

W St. Petersburgu.

dnia 25 Marca 1836 roku.

НИКОЛАЙ.

— Przezъ Najwyższy Dyplomata, 29-go Marca, Najłaskawiey mianowany Kawaleremъ orderu *Św. Włodzimierza 1-go Stopnia*, Członekъ Rady Państwa, Ministerъ Sekretarzъ Stanu Królestwa Polskiego, Jenerał-Porucznikъ Hrabia *Grabowski*.

— CESARZъ Jego Mość, przy obejrzeniu 11 Kwietnia, 1-go i 3-go batalionowъ Leyb-Gwardyi Moskiewskiego półku, znalazłszy je wъ odznaczającymъ się porządku i urządzeniu, przezъ Najwyższy Rozkazъ dnia tegożъ oświadcza za to zupełną wdzięczność Dowódcy Oddzielnego Gwardyjskiego Korpusu Jego Cesarzkiej Wysockości WIELKIEMU XIECIU MICHAŁOWI PAWŁOWICZOWI, i MONARSZE zadowolenie: Dowódcę całą piechotę tego Korpusu, Jenerał-Adjutantowi *Uszakowu* 1-му; Naczelnikowi 2-y Gwardyjskiej Piechotney Dywizyi, Jenerał-Porucznikowi *Bernikowi*; Dowódcy 3-ey Gwardyjskiej Piechotney brygady, Jenerał-Porucznikowi *Arbuzowu* 1-му; Dowódcy Leyb-Gwardyi Moskiewskiego półku Jenerał-Majorowi *Sztegelmanowi* 1-му; Dowódcómъ batalionowъ tego półku, Półkownikomъ *Rumiancowu* i *Dowbyszewu*; niższymъ zaśъ rangomъ, którzy byli wъ szeregachъ, CESARZъ Jego Mość przyznaje po rublu, po funcie mięsa i po porcyi wódki na każdego.

— Przezъ Najwyższy Rozkazъ dzienny, 12-go Kwietnia, na osnovie Najwyżey zatwierdzonego, 29-go Marca tego roku, nowego urządzenia Ministeriumъ Woyny, naznaczeni: Główny Dozorca St. Petersburgskichъ i za miastemъ będącychъ wojskowychъ szpitalowъ, liczący się wъ woysku Jenerał-Majorъ *Tiszin*, Inspektoremъ wojskowychъ szpitalowъ przy Ministeriumъ woyny, Członkami ogólnychъ urzędowъ Departamentowъ Ministeriumъ Woyny; liczący się wъ woysku, Jenerał-Majorъ *Morozow* 1-y Inżyniernego; znajdujący się przy Wojennymъ Ministrze, do szczególnychъ poleceń, liczący się wъ woysku Półkownikъ *Engelhard* 3-ci, Kommissaryackiego; zъ pozostańiemъ przy pierwszymъ obowiązku; Leyb-Gwardyi Grenadyerskiego półku Półkownikъ *Zukowski* 5-ty, Inżyniernego, zъ pozostaniemъ wъ woysku; orszakъ Jego Cesarzkiej Mości Jenerał-Majorъ *Glinka*, artylleryjskiego, zъ pozostaniemъ wъ orszakъ CESARZA JEGOMOŚCI; uwolniony ze służby Jenerał-Majorъ *Faddiejew* przyjęty do służby wъ artylleryi, zъ przeznaczeniemъ na członka ogólnego urzędu Departamentu artylleryi Ministeriumъ Woyny.

— CESARZъ Jego Mość, raczyłъ odwiedzić dnia 13-go tego mѣсяca miasto Kronsztat i portъ jego, i dostrzegłszy wszędy zupełny porządekъ i urządzenie, przezъ Rozkazъ dzienny dnia tegożъ oświadcza za to NAJWYŻSZE zadowolenie Swoje Kronsztatskiemu Wojennemu Gubernatorowi i Głównemu Dowódcy, Admirałowi *Rożnowu* i Kapitanowi Kronsztatskiego portu, Kontr-Admirałowi *Bohdanowiczowi* 1-му; również CESARZъ Jego Mość oświadcza szczególne Swoe zadowolenie Dowódcy 1-go Szturmańskiego Pół-Ekwipażu, Jenerał-Porucznikowi *Stepowemu*, i zostającemu wъ obowiązku Inspektora klas, Półkownikowi *Dawydowu* 1-му, za znakomite postęпки, okazane przezъ kadetowъ tego półekwipażu we fронтовой służbie, zauważane przezъ CESARZA JEGO MOŚCI na mustrze dywizyonu, wъ obecności NAJJAŚNIEJSZEGO PANA odbytymъ.

— Przezъ tenże Rozkazъ dzienny, Członekъ morskiego Jeneralnego Audytoryatu, Jenerał-Porucznikъ *Sulmenew*, mianowany Wice-Admiralemъ, zъ pozostaniemъ wъ tymъże obowiązku; naznaczeni ekwipażowъ Floty: Dowódcza 2-go ekwipażu i okrętu *Gangut* Kapitanъ 1-ey rangi

губ., Капитанъ 1-го ранга *Захаринъ*, Командиромъ 17-го экипажа корабля *Эмгейтенъ*, Командиръ 17-го экипажа и корабля *Эмгейтенъ*, Капитанъ 1-го ранга *Карауловъ*, Командиромъ 12 экипажа и корабля *Памать Азова*.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу Оберъ-Прокурора Святѣйшаго Синода, въ 5-й день Февраля сего года, Высочайше утвердить соизволилъ, Положеніе Святѣйшаго Синода объ именованіи епархіальнаго въ бывшей Слободско-Украинской губерніи Архіерея, впредь Харьковскимъ и Ахтырскимъ.

— Государь Императоръ, по Положенію Комитета Г. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: признавать Христіана Іоахима *Шмидта*, Португальскимъ Вице-Консуломъ въ Черновѣ.

— Изъ числа избранныхъ дворянствомъ Кандидатовъ, Всемилостивѣйше повелѣно быть Судьею Кіевскаго Совѣстнаго Суда бывшему Кіевскому Губернскому Предводителю Дворянства, Графу Густаву *Олизару*, а Подольскаго бывшему Углицкому Уздному Предводителю Дворянства, Титулярному Совѣтнику Теодору *Виллюсовскому*. (Сиб. В.)

— Г. Начальникъ Главнаго Морскаго Штаба Его Императорскаго Величества, отъ 26 минувашаго Февраля сообщилъ ему Г. Министру, что Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ, въ дополненіе къ § 32 Высочайше утвержденнаго въ 16 день Марта 1835 года положенія о постоянной повинности въ городъ Кронштадтъ, постановить слѣдующее: „правило, въ семь § изъясненное, не относится до тѣхъ, имѣющихъ въ Кронштадтѣ собственные дома, или мѣста, чиновниковъ, которые, состоя въ коронной службѣ, получаютъ, по существующимъ постановленіямъ, квартирныя деньги не отъ города, а отъ казны. — Чиновники сии несутъ, наравнѣ съ прочими обывателями города Кронштадта постоянную повинность, но вѣсть съ тѣмъ не лишаются права на полученіе слѣдующихъ имъ отъ казны, по настоящей ихъ службѣ, квартирныхъ денегъ.“

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, относительно раздачи выгонныхъ земель, городамъ принадлежащихъ, *положилъ*: для успѣшнѣйшей раздачи въ оброчное содержаніе и постоянное пользованіе, принадлежащихъ городамъ выгонныхъ и другихъ пустопорожнихъ земель, и для распространенія учреждаемыхъ на оныхъ хозяйственныхъ, фабричныхъ и мануфактурныхъ заведеній, допустить въ изданныхъ на сей предметъ правилахъ, (приложеніе къ статѣ 314 продолженія Свода Законовъ о состояніяхъ) слѣдующее дополненіе: 1.) Чтобы право пріобрѣтать участки изъ городскихъ земель для означенныхъ заведеній, предоставленное доселѣ однимъ мѣстнымъ городскимъ обывателямъ, впредь распространено было и на жителей узднскихъ и иногородныхъ тѣхъ же, поименованныхъ въ правилахъ, сословіи, не иначе однако, какъ съ согласія городскихъ обществъ, при избыткѣ свободныхъ земель, и если притомъ къ пріобрѣтенію просимаго участка не будетъ въ виду желающихъ изъ мѣстныхъ обывателей, которые въ такомъ случаѣ пользуются преимуществомъ; и 2.) Чтобы каждому, какъ мѣстному такъ и иногородному пріобрѣтателю участка, дозволено было учреждать то, либо другое, изъ вышепомянутыхъ заведеній, по собственному усмотрѣнію, сообразно токмо съ правами, званію его закономъ присвоенными. Таковое имѣніе Государственнаго Совѣта удостоено Высочайшаго утвержденія въ 17 день Февраля. (С. В.)

Рига, 16-го Апрѣля.

Россійскій, пароходъ *Александръ Николаевичъ*, состоящій подъ управленіемъ шкипера А. Я. *Албертса*, 15-го числа сего мѣсяца отплылъ отъ Рижскаго порта съ товаромъ и 21 пассажиромъ. (Сиб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 1-го Мая.

Слышно что въ нынѣшнее лѣто будетъ здѣсь большой семейственный съездъ, на который ожидаютъ также Августѣйшихъ Гостей изъ Россіи и Голландіи.

— Отъ управленія государственными долгами объявлено, что будутъ пущены въ обращеніе новыя кассовыя билеты цѣною въ одинъ рейхсталеръ, на бумагѣ желтаго цвѣта. (Г. С.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 29-го Апрѣля.

Король занимался вчера съ Президентомъ Совѣта. Герцоги Орлеанскій, Немурскій, Оманскій

Zacharin, Dowódcą 17-go ekwipażu i okrętu *Emgeiten*. Dowódcą 17-go Ekwipażu i okrętu *Emgeiten* Kapitan 1-ey rangi *Karaułow*, Dowódcą 12 ekwipażu i okrętu *Pamięć Azowa*.

— CESARZ JEGOMOŚĆ, po naypoddannieyszém przełożeniu Ober-Prokurora Najswiętszego Synodu w 5-m dniu Lutego teraźniejszego roku, NAWYŻEY utwierdził raczył, Postanowienie Najswiętszego Synodu, o mianowaniu Dyecezalnego w byłey Słobodzko-Ukraińskiej Gubernii Biskupa, nadal Charkowskim i Achtyrskim.

— CESARZ JEGOMOŚĆ po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, NAWYŻEY rozkazał raczył: uznawać Chrystiana Joachima *Szmidta*, Portugalskim Wice Konsulem w Pernowie.

— Z liczby wybranych przez Dworzanstwo Kandydatów, Najsłaskawiey rozkazano bydz Sędzią Kijowskiego Sumiennego Sądu, byłemu Kijowskiemu Marszałkowi Dworzanstwa, Hrabieciu Gustawowi *Olizarowi*, a Podolskiego byłemu Uglickiemu Powiatowemu Marszałkowi Dworzanstwa, Radzcy Honorowemu Teodorowi *Wilamowskiemu*. (G. S. P.)

— P. Naczelnik Głównego morskiego Sztabu Jego CESARSKIEY MOŚCI, 26 przeszłego Lutego udzielił P. Ministrowi, że CESARZ JEGO MOŚĆ NAWYŻEY rozkazał raczył, dla uzupełnienia § 32 NAWYŻEY utwierdzoney 16 Marca 1835 r. Ustawy o kwatunkowej powinności w mieście Kronsztadzie, postanowić co następuje: „Prawidło w tym § wyrażone nieodnosi się do mających w Kronsztadzie własne domy, albo mieysca, Urzędników, którzy zostając w koronney służbie pobierają podług istniejących postanowień, kwatunkowe pieniądze nie od miasta, ale ze Skarbu. — Urzędnicy ci, znoszą zarówno z innemi obywatelami miasta Kronsztadu kwatunkową powinność, lecz obok tego, nie tracą prawa do pobierania należnych im ze skarbu, z powodu zostawiania ich w służbie, kwatunkowych pieniędzy.“

— Rada Państwa na Depertamencie Ekonomii i na Powszechném zebraniu rozpatrzywszy przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych względem rozdania wygonowej ziemi do miast należącey, *postanowiła*: dla przedszego rozdania w dzierżawę czynszową i stałe użytkowanie, należących do miast ziemi wygonowej i innych pustujących gruntów, i dla rozszerzenia zaprowadzanych na nich gospodarskich, fabrycznych i rękodzielnych zakładów, przyjąc do wydanych w tym celu prawideł, (dodatek do artykułu 314 dalszego ciągu Połączenia Praw o Stanach) następnę uzupełnienie: 1) Ażeby prawo nabywania udziałów z miejskich ziem na wspomniane zakłady, do tychczas zostawione samym mieyscowym miejskim obywatelom, rozciągnięte było nadal na mieszkańców z powiatów i innych miast, tychże wyrażonych w prawidłach stanów, nieinaczej jednak jak za zezwoleniem miejskich zgromadzeń przy zbytku wolney ziemi, i jeżeli obok tego przy nabyciu proszonego udziału, niebędzie nikogo z miejskich obywateli życzących mieć go, w takowym razie oni będą mieli pierwszeństwo; i 2) Ażeby każdemu tak z mieyscowych, jako i z innych miast nabywcy udziału, dozwołoném było zaprowadzać ten albo inny z wyżej wyszczególnionych zakładów, podług własney uwagi, byleby stosownie do prawideł stanowi jego, prawem dozwołonych. Takowa Opinia Rady Państwa NAWYŻEY utwierdzona została 17 Lutego. (G. S.)

Ryga, 16-go Kwietnia.

Rossyyski parowy statek *Alexander Nikołajewicz*, zostający pod zarządem szypira A. J. *Albertsa*, 15-go tego mѣсяca wypłynął z Ryzkiego portu z towarem i 21 passażerami. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y

Berlin, dnia 1 Maja.

Słychać, że tego lata będzie tu wielki zjazd rodzinny, na którym spodziewają się obecności NN. Gości z Rossyi i Hollandyi.

— Ogłoszono zostało ze strony Administracyi długów krajowych, że będą puszczane w obieg nowe jednotalarowe bilety kassowe na papierze koloru żółtego.

(G. C.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 29 Kwietnia.

Król pracował wczora z Ministrem Rady. Xiążęta Orléans, Nemours, Aumale i Montpensier wró-

(1)

и Монпансье, вчера пополудни возвратились сюда из Шантильи.

— Время выезда Герцогов Орлеанского и Немурского в Берлин, точно еще не назначено; однако полагают, что они оставят Париж 6-го или 8-го Мая. В замке дѣлаются большія приготовления къ сему путешествію. Свита Принцевъ будетъ довольно значительна. Кроме Гг. Бодрана, Марбо, Жерара, Бертена-де-Во и Шабо-Латуръ, принадлежащихъ къ военной свитѣ Герцога Орлеанскаго, и Адъютантовъ его брата, многіе изъ знатнѣйшихъ особъ старались имѣть честь, сопровождать обоихъ Принцевъ. Говорятъ вообще, что Князь Таллейранъ 30-го ч. с. м. отправится в Берлинъ, чтобы до прибытія обоихъ Принцевъ находиться въ сей столицѣ.

— Мониторъ содержитъ сегодня много донесеній Генерала Перрего къ Маршалу Клозель, о разныхъ походахъ, предпринятыхъ имъ въ продолженіе двухъ экспедицій въ Тремецень и Медеа. Генералъ Перрего 14 Марта оставилъ Оранъ, и возвратился оттуда 1-го Апрѣля, перешедъ провинцію во всѣхъ направленіяхъ, и покоривъ всѣ поколѣнія на Востокъ и Западъ.

— Маршалъ Клозель, Генералы Перрего и Ст. Мишель и Баронъ де-ла-Рю Адъютантъ Военнаго Министра, 22 или 23-го ч. ожидаемы были въ Марсели. Они выдержали въ Магонѣ карантинъ и оттуда продолжаютъ путешествіе въ Парижъ.

— Мониторъ сообщаетъ: „21-го ч. с. м. Ириарте съ однимъ баталіономъ, подкрѣпленнымъ Пампелунскимъ гарнизономъ, напалъ при Баласкоанѣ на Карлистовъ, укрѣпившихся въ окрѣпѣхъ съ двумя орудіями; отбросилъ ихъ послѣ нѣкотораго сопротивленія къ Ульзамъ, и истребилъ ихъ окопы. Въ сей же день командиръ Англійскаго отряда получилъ въ подкрѣпленіе 50 артиллеристовъ, а Англійскій легіонъ 200 чел. пѣхоты.

— Пишутъ изъ Байонны отъ 21-го числа с. мѣсяца: „Объявленное прежде уже движеніе Христиносовъ, нынѣ началось. Въ Сантандеръ прибыло много кораблей имѣющихъ порученіе, перевезти 10,000 корпусъ, состоящихъ изъ Англичанъ и Испанцевъ подъ командою Генерала Эванса, въ Ст. Себастьянъ. Съ другой стороны войска подъ командою Генерала Вернелла и въ Пампелунѣ, получили повелѣніе быть готовыми въ походъ. Кажется, что по данному знаку всѣ сии корпусы подадутся впередъ, между тѣмъ какъ Кордова и Эспартеро изъ Витторіи, стараться будутъ запереть Карлистовъ. Если сіе дѣйствіе произойдетъ въ одно время, и что либо непредвидимое не разстроитъ сего плана: то въ непродолжительномъ времени ожидать можно рѣшительнаго удара. Донъ-Карлосъ 18-го числа находился еще въ Елоріо. Главный полководецъ Эгвіа, на слѣдующій день намѣренъ былъ оттуда выступить. Г. Эрро ожидалъ, что ему переданы будутъ дѣла Министра Торговли.“

— Chronique de Paris содержитъ: „Постановлено, чтобы Французское войско очистило Анкону и дабы расположить къ сему умы, за нѣсколько предъ сими днями опубликована миролюбивая статья, которая говорить о уменьшеніи въ Австріи войска, и очищеніи Силістріи Россіянами.

27-го Апрѣля.

Король и Королевская Фамилія, вчера предъ полуднемъ отправились въ Версаль, для обозрѣнія тамошняго музея.

— Князь Таллейранъ имѣлъ вчера у Короля аудиенцію, продолжавшуюся почти три часа.

— Говорятъ, что Герцогъ Орлеанскій подъ именемъ Графа Эу, а Герцогъ Немурскій подъ именемъ Графа Пентіевръ путешествуютъ будутъ.

— Полагаютъ теперь, что нынѣшнія засѣданія, несравненно долѣе продолжатся, нежели съ начала думали. Бюджетъ едва ли до половины Іюня будетъ установленъ.

— Вчера вечеромъ здѣшній военный судъ составилъ приговоръ по дѣлу Унтеръ-Офицеровъ 14-го линійнаго полка. 7 подсудимыхъ были только признаны виновными въ одной запрещенной связи, въ коей участвовало болѣе 20 чел.; въ слѣдствіе чего, присуждены они къ годовому 6 и 2 мѣсячному заключенію, а каждый къ денежной пенѣ 50 фр.. Касательно же обвиненія въ участіи въ заговорѣ противу безопасности Государства, они отъ онаго освобождены.

— National утверждаетъ, что весьма трудно сообщить вѣрныя извѣстія о состояніи Испаніи, ибо въ Мадридѣ задерживаютъ на почтѣ всѣ письма, въ которыхъ не хвалятъ правленія Г-на Мендизабалы.

— Journal du Commerce пишетъ: „Занятіе Локвеиціи, есть одно изъ происшествій, кои наносятъ безславіе всѣмъ расчетамъ въ отношеніи Испанской вой-

чили onegday z Chantilly do tuteyszey stolicy.

— День выjazdu Xiążąt Orleans i Nemours do Berlina nie jest jeszcze naznaczony; mniemają atoli, iż dnia 6 lub 8 Maja wyjadą. W zamku czynią wielkie przygotowania do tej podróży. Orszak Xiążąt będzie dosyć liczny. Oprócz Panów: Baudrand, Marbot, Gérard, Bertin de Vaux i Chabaud-Latour, należących do wojskowego orszaku Xięcia Orleans, i kilku Adjutantów brata jego, mnóstwo najznaczniejszych osób stara się o zaszczyt towarzyszenia obudwóm Xiążętom. Powszechnie słychać, iż Xiążę Talleyrand wyjedzie d. 30 b. m. do Berlina, aby się tam znajdował podczas przybycia Xiążąt.

— Monitor zawiera dzisiaj wiele doniesień Jenerała Perregaux do Marszałka Clauzel, o różnych pochochach przedsięwziętych przezeń podczas dwóch wypraw do Tremecenu i Medei. Jenerał Perregaux 14 Marca opuścił Oran i powrócił ztamtąd 1 Kwietnia, we wszystkich kierunkach przeszedłszy prowincyą, i zwyciężywszy wszystkie pokolenia na wschodzie i zachodzie.

— Dnia 22 lub 23 b. m. spodziewano się w Marsylii przybycia Marszałka Clauzel, oraz Jenerałów Perregaux i St. Michel, tudzież Barona de la Rue, Adjutanta Ministra wojny. Odprawili kwarantannę w Mahon, i dla tego udadzą się zaraz w dalszą podróż do Paryża.

— Wczorajszy Monitor pisze: „Dnia 21 b. m. Iriarte z jednym batalionem, przy pomocy załogi z Pampelony, uderzył na Karlistów oszańcowanych pod Balascoain, i mających dwa działa; po niejakiem odporze zniwolił ich do odwrotu do Ulzama; szanice zniszczył. Tegoż dnia dowódca okrętów Angielskich otrzymał w posilkku 50 Artyllerzystów, a do korpusu najemników Angielskich przybyło 200 ludzi piechoty.

— List z Bajonny pod d. 21 b. m. donosi: „Zaczęło się już zapowiedziane poruszenie Krystynistów. W okolicy Santander pokazało się kilka statków, które 10,000 Anglików i Hiszpanów pod dowództwem Jenerała Evans mają przewieźć do San Sebastian. Z drugiej strony korpus Jenerała Bernella i wojsko pod Pampeloną, otrzymały rozkaz przysposobienia się do pochodu. Zdaje się, iż za danym znakiem wszystkie te korpusy mają się posunąć, a tymczasem Cordova i Espartero usiłować będą z Wittoryi, zamknąć Karlistów. Jeśli nie zaydzie wypadek, przeszkadzający temu poruszeniu, w tym razie trzeba w krótkce spodziewać się stanowczej bitwy. Don Carlos był jeszcze d. 18 b. m. w Elorio, z kąd Jenerał Eguia chciał nazajutrz wyruszyć. Pan Erro ma objąć Ministeryum handlu.“

— Chronique de Paris pisze: „Postanowiono, aby wojsko Francuzkie ustąpiło z Ankony, i szczególniey dla przysposobienia umysłów do tego wypadku, ogłoszono przed kilku dniami artykuł technący, pokojem o quasi rozbrojeniu Austrii i wyusiciu woyska Cesarsko-Rossyyskiego z Sylstryi.“

Dnia 27.

Król i familia Królewska wczora przed południem udali się do Wersalu dla obejrzenia tamecznego Muzeum.

— Xiążę Talleyrand miał wczora u Króla posłuchanie, trwające prawie trzy godziny.

— Powiadają, że Xiążę Orleans pod imieniem Hrabiego Eu a Xiążę Nemours pod imieniem Hrabiego Pentievre, podróż odbywać będą.

— Sądzą teraz, że tegoroczne posiedzenia, nierównie trwać będą dłużej aniżeli z początku rozumiano. Budżet zaledwo do 15 Czerwca uchwalony będzie.

— Sąd wojenny tutejszy wydał wczoray wyrok w sprawie Podoficerów 14 półku piechoty liniowej. Tylko 7 oskarżonych uznano winnymi, iż należą do zakazanego stowarzyszenia, w którym miało udział do 20 osob; skazano ich na jedno-roczone, 6-ścio-miesięczne i 2-miesięczne więzienie, oraz każdego na zapłacenie 50 franków kary pieniężney. Uwolniono zaś ich od oskarżenia, jakoby mieli udział w spisku, dążącym do przzerwiania spokojności w kraju.

— National utrzymuje, iż bardzo jest trudno udzielić pewne wiadomości o stanie Hiszpanii, gdyż w Madyrycie zatrzymują na poczte wszystkie listy, które gania Rządu P. Mandizabala.

— Dziennik Handlowy udziela: „Zajęcie Loqueitio, jest jednym z wypadkow, które czynią hańbę wszystkim planom względnie wojny Hiszpańskiej. Cordova

ны. Кордова уже 1-го Апрѣля далъ повелѣніе оставить сей постъ, который почитали слабымъ и безпольнымъ. Генералъ *Iriarte* командовавшій въ Бильбао, прежде нежели приступилъ къ исполненію повелѣнія Кордовы, созвалъ въ Локвентіи военный советъ, который единогласно объявилъ, что сіе мѣсто можетъ еще выдержать двѣ недѣли нападеніе соединенныхъ силъ непріятеля. *Эсвѣ* 11-го ч. напалъ на оное съ 5 баталіонами и 6 пушками; 12-го ч. ихъ батареи въ полдень открыли огонь, и въ 3 часа кровопролитіе сдалась; въ 5 часовъ 2 легкой полкъ и 800 ч. Англійскихъ морскихъ солдатъ, пришли на высоту Локвентіи, и къ удивленію своему увидѣли, что Карлисты овладѣли уже симъ мѣстомъ. Сообразивъ, что въ сіе время 8 Христиносскихъ баталіоновъ расположены были въ Бильбао и Португалеттѣ, и имѣли въ своемъ распоряженіи 1 пароходъ и 4 Англійскіе корабли, чтобы тотчасъ плыть; что 7 другихъ баталіоновъ имѣютъ только предъ собою 2 Карлистскіе баталіона, и что съ помощію Англійской эскадры, которая готова ко всякому содѣйствію, въ одинъ сутки можно бы стянуть 15 баталіоновъ въ одно мѣсто: нельзя воздержаться, чтобы не сказать, что какаѣ то зловредная судьба управляетъ дѣйствіями войска Королевы.

28-го Апрѣля.

Дипломатическій Корпусъ увѣдомленъ, что Король въ день своего тезоименитства (1 Мая) въ 4 часа по полудни будетъ принимать поздравленія. Для супруговъ иностранныхъ пословъ и посланниковъ, назначенъ пріемъ 30 ч. Апрѣля въ 8 часовъ вечера. Публичныя увеселенія будутъ также какъ и въ прежніе годы. На Елисейскихъ поляхъ, будутъ устроены два большіе театра для военныхъ пантомимъ. Въ Тюльерійскомъ саду съ 5 часовъ по полудни, будетъ музыка. При заставѣ трона, также устроенъ будетъ театръ; здѣсь, и на Елисейскихъ поляхъ 4 оркестра будутъ играть для танцевъ, а съ наступленіемъ темноты, также какъ и на площади-согласія сожженъ будетъ фейерверкъ. Тюльерійскій садъ, большая адея Елисейскихъ полей и публичныя зданія будутъ иллюминированы.

— Сегоднешній *Journal du Commerce* сообщаетъ: „Вчерашнее вечернее собраніе у Президента Совета было чрезвычайно многолюдно. Множество Депутатовъ тѣснилось въ залѣ, хотя и не успѣли обратиться на себя вниманіе Г-на Тьера. Разговоры почти исключительно относились къ предстоящему путешествію Принцевъ. Россійскій Посолъ долго разговаривалъ о чемъ то важномъ съ Г-мъ Тьеромъ. Къ Россійскому Послу присоединился Графъ *Аппони*, и сіи оба дипломаты провели весь вечеръ въ разговорахъ. Между Дамами замѣтили Графиню *Аппони* и *Левенгильмъ*. Обыкновенный отвѣтъ Г-на Тьера на всѣ вопросы касательно Принцевъ былъ: „Все идетъ превосходно! Франція и ея династія, опять заняла въ Европѣ мѣсто, на которое возвелъ ее Провидѣніе.“ Около 11 часовъ вечера, Г. Тьеръ посѣтилъ еще Князя *Таллейрана*.

— Вчера появилась здѣсь давно ожидаемая брошюрка Г-на *Капегига*, подъ заглавіемъ: „Министерство Г-на Тьера, Палаты и оппозиція Г-на Гизо.“

— Изъ Байонны пишутъ отъ 24-го числа: „Уже цѣлыя сутки, слышна здѣсь сильная пальба въ направленіи къ Ст. Себастьяну; но хотя мы находимся въ весьма маломъ разстояніи отъ мѣста сего шума, однако донынѣ невозможно было узнать причину оного. Начальства въ Байоннѣ находятся въ той же неизвѣстности и всѣ ограничиваются болѣе или мѣнѣе вѣроятными догадками. Между прочими утверждали, что Генералъ *Эванс* пользуется ревностію Чапелгорисовъ сдѣлать вылазку, чтобы разрушить Карлистскія батареи; къ сему присовокупляли, что сей планъ исполнилъ онъ удачно. Не возможно вѣрить сему слуху, ибо еслибы это была правда, то бы мы вчера уже съ точностію о семъ узнали. Только на вѣрное одно намъ извѣстно, что Англичане со времени какъ находятся въ Ст. Себастьянѣ, не щадятъ снарядовъ. Однакожъ имъ должно бы подумать, что при нынѣшнемъ состояніи дѣлъ, отъ нихъ требуется чего то другаго, а не пустаго шума. *Эрро* на послѣдокъ прибылъ къ *Дону Карлосу* и назначенъ имъ Министромъ Финансовъ.

— *Memorial bordelais* сообщаетъ: „Кордовы со дня на день ожидаютъ въ Пампелуну; говорятъ, что онъ намѣренъ долины возставшія въ пользу Королевы, поощрить вновь къ храбрости и пригласить Бастанскую долину, чтобы она принялась за оружіе. Къ сему поступку побудило Генерала, нечаянное паденіе Локвентіи. Симъ образомъ стараться должно, изгладить худое впечатлѣніе, какое распространило въ Мадридѣ сіе происшествіе.

— На биржѣ говорили, что Христиносы во вре-

1 Квѣтня выдалъ już rozkaz opuścić to miejsce, które uważane było za słabe i bezkorzystne. Jenerał *Iriarte* dowodzący w Bilbao, pierwsi niż przystąpił do wypełnienia rozkazów *Cordowy*, zwołał w Loqueitio radę wojskową, która jednogłośnie uznała, że miejsce to może jeszcze wytrzymać dwutygodniowy atak połączonych sił nieprzyjaciela. *Eguja* d. 11 z pięciu batalionami piechoty i 6 działami, napadł na nieprzyjaciela; d. 12 o południu z baterii ich dano ognia, a o godzinie 3 twierdza się poddała; o godzinie 5, półk 2gi lekki i 800 Angielskich morskich żołnierzy, weszli na wysokość Loqueitio, i z zadziwieniem uyrzeli, iż Karoliści zajęli już to miejsce. Rozważywszy, iż w tym czasie 8 batalionów Krystynistów stały w Bilbao i Portugalette, i miały w swém rozporządzeniu 1 parochod i 4 okręta Angielskie, ażeby natychmiast mogły wypłynąć; że 7 innych batalionów miały tylko przed sobą 2 bataliony Karolistów, i że przy pomocy Angielskiej eskadry, która, będąc w gotowości do każdego działania, mogłaby w jedną dobę ściągnąć na jedno miejsce 15 batalionów; a zatem można bez zatajenia powiedzieć, iż jakiś nieczczony los kieruje działaniami wojska Królowej.

Dnia 28.

Korpus dyplomatyczny został zawiadomiony, że Król w dzień swych imienin (1-go Maja), o godzinie 4 z południa, przyjmować będzie powinszowania. Dla małżonek zagranicznych Posłów i Pełnomocników, oznaczono przyjęcie 30 Kwieciana, o godzinie 8 wieczorem. Zabawy publiczne będą też same, jak i lat dawniejszych. Na polach Elizejskich będą zbudowane dwa wielkie teatra, dla wojskowych pantomin. W ogrodzie Tuilleryow od godziny 5 tej wieczorem grać będzie muzyka; przy kratkach tronu również urządzony będzie teatr; tu i na polach Elizejskich, 4-ry muzyki grać będą dla tańczących; z nadejściem zaś zmroku razem i na placu zgody, spalony zostanie fajerwerk. Ogród Tuilleryow, wielka aleja pól Elizejskich i gmachy publiczne będą oświecone.

— Dzisiejszy *Dziennik Handlowy* donosi: „Wczorajsze zgromadzenie wieczorne u Prezydenta Rady, było nadzwyczaj liczne. Wielka liczba Deputowanych zgromadzała się do sali, chociaż nie potrafili zwrócić na siebie uwagi P. *Thiers*. Rozmowy wyłącznie się ścierały do mającej nastąpić podróży Xiążąt. Poseł Rosyjski o czémś ważnem długo rozmawiał z P. *Thiers*. Do pomienionego Posła przyłączył się i Hrabia *Appony*, i obaj ci dyplomaci cały wieczór przepędzili na rozmowach. Między Damami postrzegano Hrabinię *Appony* i Hrabinię *Loevenhielm*. Zwyczajna odpowiedź P. *Thiers* na wszystkie zapytania względem Xiążąt, ta była: „Wszystko idzie przewybornie! Francya i jej dynastya, znowu w Europie zajęły miejsce, na którym je Opatrzność postawiła.“ Około godziny 11 wieczorem, P. *Thiers* odwiedził jeszcze Xięcia *Talleyrandu*.

— Wczora ukazało się tu dawno oczekiwane piśmko P. *Capefigusa*, pod tytułem: „Ministryum P. *Thiers*, Izby i Oppozycya P. *Guizot*.“

— Donoszą z Bayonny pod dniem 24: „Całą już do bę słychać tu mocne strzelanie w kierunku ku St. Sebastian, lecz chociaż się w bardzo małej znajdujemy odległości od miejsca, z kąd ten huk pochodzi, jednak dotąd niemożna było zgadnąć przyczyny tego. Zwierchność w Bayonnie w teyże się znajduje niewiadomości, i wszyscy przestają na mniej lub więcej pewnych domysłach. Między innemi utrzymywano, że Jenerał *Evans*, korzystając z zapatu Chapelgorisow, zrobił wycieczkę, ażeby zniszczyć baterie Karolistowskie; do tego przydawano, iż plan ten powiodł się mu szczęśliwie. Nie można atoli dać wiary tey pogłosce, jeśliby bowiem było to prawdą, więcybśmy wczora wiedzieli o tém z pewnością. To tylko niewątpliwie jest nam wiadomo, iż Anglicy od czasu, jak się znajdują w St. Sebastian, nie szczędzą zapasów. Jednakże należałoby im pomyśleć, że w teraźniejszym stanie rzeczy, potrzebnem jest od nich co innego, nie zaś próżny hałas. *Erro* przybył naostatek do *Don Carlosa*, i назначony został przezeń Ministrem Skarbu.

— *Mémorial Bordelais* donosi: „Dzień odednia *Cordowy* oczekują do Pampelony; mówią, że ma zamiar znowu zachęcić do waleczności doliny, które powstały za sprawą Królowej, oraz wezwać dolinę Bastan, ażeby i ona w teyże rzeczy wzięła się do broni. Do tego kroku, przyprowadził Jenerała smutny upadek Loqueitio. Tym sposobem usiłować potrzeba, zagładzić złe wrażenie, jakie w Madrycie ten wypadek sprawił.

— Na giełdzie mówiono, że Krystyniści, podczas

wycieczki z St. Sebastian, utracili od 3 do 400 ludzi i w nieporządku odparci byli do twierdzy.

Dnia 29.

Wczora o południu Król miał półtóry godziny trwającą Radę Ministrów.

— Poseł Niderlandzki Baron *Agel*, wczora o po-
łudniu, po ukończeniu Rady Ministrów, na prywa-
tném posłuchaniu, miał szczęście wręczyć Królowi li-
sty swojego Monarchy, jako odpowiedź na list wierzy-
telny Margrabię Dalmacyi, byłego Posła w Hadze.

— *Xiążęta Orleans i Nemours*, 5-go lub 6-go Maja, przedsięwzją podróż przez Akwisgran i Kolonią do Berlina. „*Radom P. Talleyranda*“ pisze jeden tułtejszy dziennik „obowiązana jest nowa polityka, o której świadczy terazniejszy podróż Xiążąt. Usiłowania tego naszego starego dyplomatyka, dawno już dążyły do tego, ażeby utworzyć związek między Francją i Anglią, przeciwko Rossyi, gdyż wtenczas w Anglii Torrysonie trzymali stér Rządu. Lecz od czasu, jak reforma oderwała kray ten od zasad arystokratycznych: *P. Talleyrand*, jako przyjaciel starych ustanowień, odstąpił od polityki Angielskiey.

— Marszałek *Glaudel* wczora rano przybył do Paryża, i był już na wczorayszém posiedzeniu Izby Deputowanych.

— *Monitor* umieścił dzisiaj doniesienie naznaczonej w Tulonie Komisji, dla wysledzenia przyczyn, dla których zdarzył się pożar, ze zniszczeniem okrętu liniowego *Trociadero*.

— Na wczorajszym posiedzeniu Królewskiego Geograficznego towarzystwa, Jenerał *Pelet* udzielił, że 6ciu Oficerów ze Sztabu Jeneralnego, z rozkazu Ministra wojny, zwiedzają teraz Turcyą, Syryą i Egipt, dla zerodmadzenia wszystkich dokumentów i postrzeżeń, jakiby mogły być przydatne do Geografii i Historji.

— *Phare de Boyonne* zawiera: „Wiemy niewątpliwie, że prowincyalna Biskayska Deputacya, przysłała protokół Rządowi Królowej, w którym przekłada konieczność pośrednictwa. W przeciagu dwóch lat, urzędy te, 5-ty lub 6-ty raz czynią podobne kroki.

— Dzisiaj na giełdzie wiele mówiono o uwiecznieniu, jakie uczyniła wczoraj policja. Jeśli można dać wiarę pogłoskom, które biegną z tej okoliczności: tedy jakoby niektóre ze znaczniejszych osób, wpłatane zostały do nowego spisku, a wczoraj więcej niż 20 osób zaprowadzono do prefektury policji. (A.P.S.Z.)

— Jedna z gazet tutejszych ogłosiła była przed kilkunastu dniami wydany przez emigrantów polskich akt konfederacyi, w którym ludzie ci ustanawiali dla siebie rodzaj rządu niezależnego od władz, pod których opieką sami się znajdują. Rząd wydał z tego powodu rozkaz wydalenia z Paryża wszystkich, którzy akt ten podpisali. Dano im tylko trzy dni czasu na obranie miejsce nowego pobytu; po upływie tego zakresu władza miejscowa sama rozrządzi ich losem. Gazeta *l'Echo-Français*, w liczbie trzydziestu takim sposobem z Paryża wysłanych emigrantów, wymienia Jeneratów *Sottyka* i *Dwernickiego* i Posła *Ledochowskiego*. (T.P.)

BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 29 Kwietnia.

Stan zdrowia Hrabiego Pozzo di Borgo, nie dozwolił mu znajdować się na obiedzie dyplomatycznym, który dał onegdaj dla Ministrów i Posłów zagranicznych.

— Król przybył wczora do miasta i dawał pokoje, na których Admirał Sir P. S. H. *Durham*, po swém mianowaniu dowódcą morskim w Portsmouth, był przedstawiany J. K. Mości. Dzisiaj Królestwo Ich Mość udali się do Somersethouze, ażeby obejrzyć malowidła, których wystawa w poniedziałek ma się zacząć. Wysokie osoby, zdają się dobrego używać zdrowia; tak przy wjeździe, również i wyjeździe przyymowani byli głosnemi pochwałami. Jutro w Windsor, Król da wielką ucztę dla Kawalerów Orderu *Sw. Patrycego i Sw. Andrzeja*.

— Hrabia *Pozzo-di-Borgo* znowu dzisiaj wyzdrowiał, z choroby, którą był na nowo złożony; niewie sam jeszcze dostatecznie, czyli pojedzie do wód w Niemczech, lub do Włoch południowych.

— P. Gillon objawił w Izbie niższej postanowienie nastąpić z Czerwca, że nikt ze znajdujących się w morskiej lub lądowej służbie, i pobierających zupełną gaźę, nie może być wybieranym dla zasiadania w Izbie Niższej.

— *Plymouth Journal* сообщаетъ, что корабли *Корнваллис* и *Талавера*, изъ порта вошли въ рейдъ, чтобы съ первымъ повелѣніемъ отправиться въ Зундъ. Корабль *Minden* вскорѣ послѣдуетъ за ними.

— *Courrier* полагаетъ, что преднамѣренное путешествіе обоихъ Французскихъ Принцевъ въ Германию, весьма подѣйствуетъ къ утвержденію престола *Людвика Филиппа*. Сей же журналъ опять повторяетъ о предполагаемомъ планѣ обрученія Герцога *Орлеанскаго* съ Принцессою *Януаріею* Бразильскою, сестрою Португальской Королевы, родившеюся 11 Марта 1821 года, а посему ей нынѣ 15 лѣтъ.

— Лордъ Джонъ *Гай*, назначенъ командиромъ Англійской морской силы на Сѣверныхъ берегахъ Испаніи, и выставилъ свой флагъ на корабль *Касторъ*.

— *Times* по случаю новаго договора между Россією и Портою касательно очищенія Силистріи, вдругъ отвергаетъ все вліяніе Англіи въ Турецкомъ Диванѣ, и думаетъ, что Порты впредь не станутъ и думать о Министерствѣ Виговъ.

— *Globe* по письмамъ изъ Египта сообщаетъ, отъ 4-го Марта: „Паша какъ бы еще недовольно сдѣлалъ для своего безсмертія; онъ далъ повелѣніе, что бы разорвать пирамиду *Джизегъ* для употребленія камней оной на строеніе. Имя того, который въ Ефезѣ сжегъ храмъ, предъ блескомъ сего предпріятія помрачилось. Древній *Хеопсъ*, чудо свѣта, которому варвары и просвѣщенные оказывали одинаковую честь, долженъ уступить духу бережливости, и свою возвышенную главу, склонить предъ стопы новаго Атиллы.

— По словамъ сего же журнала *Мегмедъ-Али* совершенно согласился на планъ, учредить правильное сообщеніе между Англією и Индією посредствомъ пароходовъ.

— По донесеніямъ Нью-Йоркскихъ газетъ, конгрессъ принялъ билъ касательно увеличенія сухопутной силы.

— Принца *Оранскаго* съ обоими сыновьями, въ будущую среду сюда ожидаютъ.

— *Standart* сообщаетъ: „Россійскій Посоль сдѣлалъ уже приготовленія къ своему отъѣзду. За нѣсколько предъ симъ дней прибывшій изъ Ст. Петербурга курьеръ, привезъ ему 6-мѣсячный отпускъ, для восстановленія его здоровья. Графъ съ своимъ племянникомъ и племянницею, перваго Іюня поплыветъ въ Германию, чтобы пользоваться тамошними водами.

— По словамъ журнала *Standard*, два или три члена со стороны *О'Коннелла* подали голоса на предложеніе *Г-на Рейпона*, касательно исключенія Епископовъ изъ Верхняго Парламента (которое, какъ объявлено вчера отвергнуто). Помянутый журналъ полагаетъ, что сии господа хорошо знаютъ, какъ можно примириться съ совѣстію; но пусть спросятъ всѣхъ протестантовъ, согласно ли сие предложеніе съ данною Членами Парламента присягою, не обезпечивать и не ослаблять въ соединенныхъ Королевствахъ Протестантской религіи и Протестантскаго правленія.

— Здоровье Лорда *Бруггана*, еще не совершенно восстановилось; однако онъ надѣется, что съ наступленіемъ теплой погоды, онъ будетъ въ состояніи пріѣхать въ городъ; между тѣмъ *Globe* сомнѣвается, что бы онъ могъ еще нынѣ засѣдать въ Верхнемъ Парламентѣ.

— Въ *Morning Herald* содержится: „Уменьшеніе большою спекуляціи на чугунныя дороги начинается обращать на себя вниманіе, и опасаются, что рѣшеніе Парламента, что онѣ не столь нужны и необходимы, распространить большой страхъ, и навлечь печальныя послѣдствія.

— Недавно 9 сильныхъ работниковъ возвратились изъ Ямайки. Они переселились было туда съ Сѣверныхъ береговъ Англіи, чтобы работать вмѣсто освобожденныхъ Негровъ, но они никакъ не могли перенести тропическаго солнца и климата. Изъ двадцати двухъ работниковъ, вышедшихъ съ ними въ Ямайку, 19 померло, а послѣдніе три остались въ Кингстонскомъ госпиталѣ. (A.P.S.Z.)

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 6-го Апрѣля.

Два уже недѣли, совѣщанія Лорда *Понсонби* съ Министрами Порты продолжаются съ большою дѣятельностію.

— Вооруженіе Дарданелловъ со стороны моря и твердой земли уже началось; а какъ уже нѣсколько недѣль не скрывая о томъ говорили, то и не произошло это въ публикѣ никакого впечатлѣнія.

Смирна, 3-го Апрѣля.

Извѣстія изъ Александріи доходятъ до 17 Мар-

— *Plymouth Journal* donosi, że okręty *Kornwallis* i *Talavera*, z portu weszły na rejdę, ażeby za pierwszym rozkazem wypłynąć do Zundu. Okręt *Minden* w krótcie za niemi się uda.

— *Courrier* wnosi, że zamierzona podróż obu Xiążąt Francuzkich do Niemiec, nie ma się przyczyni do ustalenia tronu *Ludwika Filipa*. Tenże dziennik znowu powtarza o projektowanym zamiarze zaślubienia Xięcia *Orleańskiego* z Xiężniczką *Januarią* Brazylijską, siostrą Królowey Portugalskiej, urodzoną 11 Marca 1821 r. a zatem mającą teraz 15 lat.

— Lord John *Hay* mianowany został dowódcą Angielskiej marynarki na północnych brzegach Hiszpanii, i wywiesił swą banderę na okręcie *Castor*.

— *Times* z okoliczności nowych układów między Rosyą i Portą, względem ustąpienia Sylistryi, razem uznaje za nieznaczące wszystkie wpływy Anglii na Dywan Turcki, i rozumie, że Porta nadal ani myśleć nie będzie o Ministerjum *Wigów*.

— *Globe* podług listów z Egiptu, donosi pod 4 Marca: „Basza jakby jeszcze mało uczynił dla swej nieśmiertelnej pamięci, kazał rozbić piramidę *Dżizeh*, dla użycia z niej kamieni na budowę. Imię tego, który w Efezie spalił Świątynię, zaćmi się blaskiem tego przedsięwzięcia. Starożytny *Cheops* cud świata, któremu barbarzyńcy i cywilizowani okazywali cześć i jednakoż, powinien ustąpić duchowioszczędności, i wznieść swą głowę, schylić do stop nowego Atili.

— Podług doniesień tegoż dziennika, *Mehmed Ali* zupełnie się zgodził na projekt urządzić regularną komunikacyą między Anglią a Indyami przez pośrednictwo parochodów.

— Podług *Gazet* z Nowego-Jorku, Kongres przyjął bil względem powiększenia siły lądowej.

— W przyszłą środę oczekują tu Xięcia *Oranii* z obydwojma synami.

— *Standart* udziela: „Poseł Rosyjski uczynił już przygotowania do wyjazdu. Przed kilką dniami przybył tu goniec z Petersburga, przywiózł mu urlop 6-cio miesięczny, dla poprawienia zdrowia. Hrabia ze swym siostrzanem i siostrzenicą, pierwszego Czerwca odpłynie do Niemiec, dla używania wód tamecznych.

— Podług dziennika *Standart*, dwaj lub trzy członkowie ze strony *O'Connella*, dali wota za przełożeniem *P. Ripon*, względem wyłączenia Bi-kupów z Izby Wyższej (które, jak wczora doniesiono, było odrzucone). Wspomni ny dziennik rozumie, że ci Panowie dobrze wiedzą, jak się pogodzić można z sumnieniem; lecz niech się zapytają wszystkich protestantów, azali się zgadzają na przełożenie z przyszłą wykonaną przez Członków Parlamentu, ażeby nienaruszać i nieosłabiać w połączonych Królestwach protestanckiej religii i protestanckiego Rządu.

— Zdrowie Lorde *Brougham* niezupełnie się polepszyło, jednakże ma on nadzieję, że z nastaniem cieplej pory czasu, będzie mógł przyjechać do miasta; teraz zaś *Globe* wątpi, ażeby Lord mógł zasiadać w Izbie Wyższej.

— *Morning Herald* zawiera: „Zmniejszenie się wielkiej spekulacji na drogi żelazne, zaczyna zwracać na siebie uwagę, i lękają się, że uznanie Parlamentu, iż one nie tak bardzo są potrzebne i konieczne, rozsiać może strach wielki, i sprawić smutne następstwa.

— Niedawno 9-ciu mocnych robotników powróciło z Jamaiki. Wyszli oni tam z brzegów północnych Anglii, ażeby pracować na miejscu uwolnionych Niegrow, lecz nie mogli znieść podtropikowego słońca i klimatu. Z dwódziestu dwóch robotników z niemi wysłanych do Jamaiki, 19 umarło, a trzy pozostali w żyzarecie w Kingston. (A.P.S.Z.)

ТУРСЯ.

Константинополь, дня 6 Квистня.

Od dni 14 konferencye Lorde *Ponsonby* z Ministrami Porcy stały się znacznie ożywionemi.

— Uzbrajanie Dardanelów od strony wody i na lądzie, już się rozpoczęło. Ponieważ mówiono o niem od kilku już tygodni bez skrytości, nie zrobiło więd żadnego na publiczności wrażenia.

Смирна, 3 Квистня.

Doniesienia z Alexandryi są daty 17 Marca. Кон-

та. Англійскій и Австрійскій Консулы первыхъ числа Марта выѣхали въ Сирію, а немедленно потомъ послѣдовали за ними Россійскій и Французскій. Не было уже тайною, что этотъ поступокъ былъ слѣдствіемъ многихъ жалобъ всѣхъ Европейскихъ Консуловъ въ Сирію, на притѣсненія, какія терпѣла торговля со стороны *Ибрагима-Паши*. Вице-Король, коего ожидаютъ нынѣ изъ Каира въ Александрію, весьма былъ изумленъ столь единогласнымъ поступкомъ Европейскихъ Консуловъ, и послалъ уведомленіе своему сыну предупреждая его о настоящей цѣли ихъ путешествія. Подобный оборотъ Европейской политики тѣмъ болѣе его удивляетъ, чѣмъ мнѣе онъ ожидалъ сего. Онъ всѣми мѣрами старается того или другаго изъ агентовъ, преклонить на свою сторону, но все это напрасно, ибо видно, что они дѣйствуютъ по силѣ предписаній. Между тѣмъ *Мегмедъ-Али* уничтожилъ монополію шелка, налагая вмѣсто того уплату отъ окка 25 піастровъ (Египет. піастръ 18 гр. поль.), и должно надѣяться, что онъ не ожидая возвращенія Консуловъ изъ Сиріи, уничтожитъ тамъ всѣ монополіи, чтобы вполнѣ удовлетворить Султанскимъ фирманамъ. (G.C.)

ГРЕЦІЯ. Афины, 20-го Марта.

Дабы прекратить навсегда разбойничьи набѣги въ Сѣверной Греціи, Король по выслушаніи Военнаго Совѣта, повелѣлъ составить національную гвардію изъ тѣхъ, кои имѣли участіе въ войнѣ съ Турціею. Офицеры будутъ выбраны изъ фаланги, какъ образцоваго корпуса Греческаго войска. Король издалъ къ народу воззваніе, похваливъ его усердіе въ побѣжденіи мятежниковъ, кои дерзнули возжечь бунтъ въ сѣверо-западной Греціи, но на первомъ шагу встрѣтивъ со стороны жителей храброе сопротивленіе при Миссолунгѣ, а потомъ будучи преслѣдованы народомъ и войскомъ скрылись въ ближайшія горы. Обманутымъ обѣщано прощеніе если возвратятся на родину, кромѣ зачинщиковъ бунта, каковыми суть: *Николай Зервасъ, Димосъ, Зеліосъ и Моламасъ*, кои за измѣну Королю и народу, навсегда исключены изъ списка корпуса фаланги, который они обольстили хотѣли. (G.C.)

Соединенные Штаты Сѣверной Америки.
Неудовольствіе, которое Президентъ обнаружилъ при полученіи Банкомъ хартіи отъ области Пенсильваніи, заставляетъ опасаться, что онъ прибѣгнетъ къ какому либо отчаянному средству. По мнѣнью улучшенія общаго благосостоянія, Банкъ распространилъ кругъ своихъ операцій и теперь въ кассѣ находится не болѣе 45 милліоновъ наличныхъ денегъ. Федеральное же Правленіе имѣетъ въ кассѣ, въ слѣдствіе увеличенія таможенныхъ доходовъ и продажи общественныхъ имуществъ, — 30 милліоновъ 678,880 долларовъ, т. е. 163 милліона руб. Президентъ могъ бы скупить банковыхъ билетовъ на 50 милліоновъ и подорвать Банкъ, потребовавъ отъ него уплаты по всѣмъ этимъ билетамъ вдругъ. Но подобное злоупотребленіе было бы столь явно и столь пагубно для всей страны, что онъ, конечно, не рѣшится прибѣгнуть къ этому средству. Акціонеры Банка, по видимому, не беспокоятся и поддерживаютъ свой кредитъ. Акціи, стоившія нѣсколько мѣсяцевъ тому назадъ 108, теперь повысились до 125 дол.

— Самая важная изъ послѣднихъ сообщенныхъ намъ новостей, состоитъ въ томъ, что Генералъ *Джаксонъ* одержалъ совершенную побѣду въ Сенатѣ. Препрежніе члены частію принуждены были просить увольненія, частію замѣнены по выборамъ новыми и теперь прежня партія большинства, составляетъ уже партію самую незначительную. Три приверженца Генерала *Джаксона*, избранныхъ имъ въ должность Министровъ при Лондонскомъ и Мадридскомъ Дворахъ и въ должность Главнаго Почтъ-Директора, недавно утверждены въ настоящихъ званіяхъ Сенаторомъ. Одинъ изъ нихъ есть тотъ самый, котораго, за два года предъ симъ, Сенатъ не согласился назначить въ должность Министра при Лондонскомъ Дворѣ и къ которому прежнее большинство питало менѣе неблагоприятнаго расположенія, нежели къ прочимъ. (Спб. В.)

НЕКРОЛОГЪ.

Если кончина добродѣтельныхъ и полезныхъ людей, оставляющихъ свѣтъ въ престарѣлыхъ лѣтахъ, по совершеніи земнаго своего назначенія, смущаетъ родныхъ, друзей и знакомыхъ: то несравненно болѣзненнѣе чувство горести, исторгаемое смертію человека, начавшаго поприще жизни, подававшей согражданамъ величайшія надежды.

Таковою потерю сокрушено нынѣ семейство, друзья, сосѣди и сограждане Графа *Платера*, Мар-

суловіе Англійскій и Австрійскій, выѣхали въ первыхъ дняхъ Марца до Сиріи, а небапно потѣмъ удали сія за ними Французскій и Россійскій. Небыло то жу таємниця, же тен wspólny ich krok, nastąpił w skutek liczących zażaleń wszystkich europejskich konsułów w Syyrii, na ucisk, jakiego doznawał handel Europejski ze strony *Ibrahima-Baszy*. Vice Król, którego spodziewają się teraz z Kairu w Alexandryi, był mocno zdziwiony tak jednozgodnem działaniem konsułów Europejskich, i postał zawiadomienie synowi swemu, uprzedzając go o właściwym celu ich podróży. Podobny zwrot polityki Europejskiej tém mocniej go zadziwia, im mniej był dla niego spodziewany. Usiłuje on teraz wszelkimi sposobami, tego lub owego z agentów przeciągnąć na swoją stronę; ale to wszystko nadaremnie, widac bowiem, że działają na mocy poleceń. Tymczasem zniósł *Mehmed-Ali* monopolium jedwabiu, ustanawiając natomiast opłatę 25 piastrow (piast egip. 18 gr. p.) od okka, i trzeba się spodziewać, że nie czekając na powrót konsułów z Syyrii, postanowi tam zniesienie wszystkich monopolii, aby uczynić zadowolonym Sułtana. (G.C.)

ГРЕЦИЯ. Афины, дня 20 Марца.

Забегая раз на за все пападом разбойничьимъ въ пѣтнотней Греції, Крѣл по выстучаніи Рады wojennej, nakazał utworzyć gwardyą narodową z tych, którzy mieli udział w wojnie z Turcją. Oficerowie wybrani będą z falangi, jako wzorowego korpusu wojska greckiego. Król wydał odezwę do narodu, wychwalając jego gorliwość w pokonaniu powstańców, którzy się ważyli podnieść rękę w zachodnio-północnej Grecji, ale doznawszy w pierwszym zaraz kroku przed Missolongą dzielnego oporu ze strony mieszkańców, a następnie ścigani przez wojsko i włościan, schronili się w góry przyległe. Uwiedzionym zaręczono przebaczenie, jeżeli wrócą do swych rodzin; wyjęci są tylko zpod amnestyi heretici buntu, jako to: *Mikołaj Zerwas, Dimos, Zelios i Molamas*, jako potępieni nazawsze za zdradę przeciw Królowi i narodowi, wyznaczeni oraz z listy korpusu falangi, który uwieść chcieli.

STANY ZJEDNOCZONE PÓŁNOCNO AMERYKAŃSKIE.

Nieukontentowanie, które Prezydent okazał przy otrzymaniu przez bank dyplomu od prowincji Pensylwanii, daje powód do obawy, że się on chwyci jakiegokolwiek ostatecznego środka. W miarę ulepszenia powszechnego pomyslności, bank rozprzestrzenił okres swoich działań i teraz znajduje się w kassie nie więcej 45 milionów gotowych pieniędzy. Rząd zaś Federacyjny ma w kassie, skutkiem powiększenia celnych dochodów i sprzedaży publicznych majątków, 30 milionów 678,880 dolarów, czyli 163 miliony rubli. Prezydent mógłby zakupić bankowych biletów na 50 milionów i uszkodzić bankowi, zapotrzebowawszy od niego opłacenia natychmiast wszystkich tych biletów. Ale podobne nadużycie byłoby tak widoczne i tyle szkodliwe dla całego kraju, że pewno nie odważy się jąc się tego środka. Akcyoniści banku, jak się zdaje, nie troszczą się i utrzymują swój kredyt. Akcye, które stały przed kilką miesiącami 108, podniosły się teraz do 125 pr.

— Najważniejszą z nowo otrzymanych przez nas wiadomości, jest, że Jenerał *Jackson* odniósł zupełne zwycięztwo w Senacie. Członkowie dawniejsi, częścią byli zmuszeni prosić o uwolnienie, częścią zastąpieni zostali przez nowo wybranych, i teraz dawniejsza strona większości, stanowi stronę najmniej znaczącą. Trzej stronnicy Jenerała *Jacksona*, wybrani przezeń na posadę Ministrów przy Londyńskim i Madryckim dworach, i na urząd Głównego Poczt-Dyrektora, niedawno utwierdzeni w urzędach swoich przez Senat. Jeden z nich jest ten sam, którego dwa lata przedtém, Senat nie zgodził się przeznaczyć na Ministra przy Dworze Londyńskim, do którego dawniejsza większość miała mniej nieprzychylności, a niżeli do innych. (G. S. P.)

НЕКРОЛОГЪ.

Jeżeli zgon ludzi cnotliwych i pożytecznych, którzy, w pełności wieku, po dokonaniu swoich przeznaczeń ziemskich, schodzą z tego świata, zasnuca krewnych, przyjaciół i znajomych; tedy nierównie boleśnieszem uczuciem przeżywa serca, ostateczny koniec człowieka, rozpoczynającego zawód życia, które nadziejami wielkimi dla społeczeństwa pożytków zajaśniało.

Taką stratę opłakuje dzisiaj, rodzina, przyjaciel sąsiedzi, oraz współobywatele, Jasnie Wielmożnego *Hra-*

шала Россійскаго Уѣзда, скончавшагося 24-го Января сего года. Достохвальныя свойства сего знаменитаго согражданина и почтеннаго во всѣхъ отношеніяхъ чиновника, заслуживаютъ всеобщее уваженіе; и всѣ дни, къ сожалѣнію кратковременной его жизни, проведенной въ сей плачевной и суетной юдоли, могутъ представлены быть какъ рѣдкій къ подражанію примѣръ.

Графъ Георгій *Платеръ*, Маршалъ Россійскаго Уѣзда родился 1810 года въ Іюль мѣсяцъ, отъ Георгія *Брель* Св. Римской Имперіи Унненскаго Графа, Лифляндскаго Хорунжаго, Кавалера Ордена Св. Станислава и отъ Шарлотты урожденной Княжны Гедройцъ.

Получивъ первоначальное воспитаніе въ домѣ родителей, обучался въ Крожской Гимназіи, и кончилъ науки въ бывшемъ Виленскомъ Университетѣ. Приобрѣтенными въ сихъ заведеніяхъ свѣдѣніями не только обогатилъ свой умъ и понятіе; но вмѣстѣ съ симъ образовалъ чувствительное и благотворное отъ природы сердце, коего благороднымъ и человѣколюбивымъ внушеніемъ всегда старался слѣдовать. И посему-то, кромѣ единовременныхъ пособій прибѣгающимъ подъ покровъ его, непрерывно содержалъ кого-либо изъ дѣтей бѣднѣйшихъ Дворянъ, прилагая попеченіе о успѣхахъ ихъ въ наукахъ, дабы на будущее время доставить имъ способы къ приличному образу жизни.

Любовь къ познаніямъ, прибрѣтенная имъ отъ юности и чистосердечное благорасположеніе къ ближнимъ, родили въ немъ страсть посвятить все свое время и имущество наукамъ и общественному благу, и въ семъ только находилъ онъ счастье, спокойствіе и истинное наслажденіе. Съ примѣрнымъ рвеніемъ началъ онъ заниматься обогащеніемъ своего разума, дабы лучами благотворныхъ наукъ просвѣщать общество. Въ сихъ благородныхъ и достохвалныхъ усиліяхъ, онъ совокупилъ почти всю свою дѣятельность, всѣ предѣлы жизни, кои привлекала людей къ различнымъ приманчивымъ предметамъ, попеременно ихъ разсѣиваетъ. Стараясь распространить и умножить свои познанія, онъ предавался изслѣдованію событій свѣта, испытывая оныя разсматриваніемъ памятниковъ древности; укрѣплялъ себя мыслями и гениемъ великихъ мужей всѣхъ вѣковъ и народовъ; наблюдалъ красоты и свойства иностранныхъ языковъ, дабы обогатить ими свой собственный. Вообще ни одна наука ниодно истинно полезное познаніе, не было для него чуждо: ибо онъ умѣлъ хорошо пользоваться временемъ и случаемъ, не теряя ни минуты на пустыя выдумки, на чтеніе бесполезныхъ книгъ, и на сочиненіе нескладныхъ мечтаній, въ коихъ многіе теряютъ лѣта невозвратной молодости.

Но хотя всякой предметъ наукъ, извѣстный по своей важности, возбуждалъ въ немъ желаніе оный совершенно постигнуть; однако наиболѣе посвящалъ онъ времени и трудовъ на изслѣдованіе древнихъ Литовскихъ событій, и познаніе свойствъ языка жителей Литвы. Съ симъ намѣреніемъ пробылъ онъ нѣсколько времени въ Ригѣ и Кенигсбергѣ, гдѣ познакомился съ славнымъ Литовскимъ филологомъ Г-мъ Резюю, охотно сообщившимъ ему наставленія и замѣчанія, полезныя для литературныхъ его предпріятій. При помощи оныхъ Графъ *Платеръ* приступилъ къ сочиненію Грамматики Литовскаго языка, коего этимологию онъ основательно изслѣдовалъ, начертавъ оную во многихъ умно и удачно составленныхъ таблицахъ. Плодъ сихъ его литературныхъ трудовъ, а также разсужденіе о *удареніи и музыкальности* Литовскаго языка, для занимающихся симъ предметомъ могутъ оказать весьма большую пользу.

Чувствуя и увѣрясь, что нравственность и счастье простаго народа зависитъ отъ образованія ума, старался оное всѣми мѣрами распространять и водворять между крестьянами. На сей конецъ вознамерился онъ сколько возможно болѣе учредить училищъ для крестьянскихъ дѣтей, по методу Взаимнаго ученія и печатать таблицы, переведенныя на Жмудское и Литовское нарѣчія; между тѣмъ раздавалъ крестьянамъ духовныя и нравственныя книги, на сихъ же языкахъ. Будучи достаточнымъ и нетерпя излишества и пышности, значительную часть сбереженнаго дохода обращалъ на приращеніе своей библіотеки и приобрѣтеніе книгъ и рукописей нужныхъ для Исторіи и познанія Литовскаго языка. Кромѣ сего онъ собралъ рисунки и планы древнихъ Литовскихъ замковъ и укрѣпленій, составленные по маасштабу, съ большими издержками и располагалъ оныя литграфировать.

Привыкнуши находить дѣйствительное удовольствіе жизни въ занятіи ума науками, въ удовлетвореніи потребностей благотворнаго своего сердца,

бiego *Platera*, Marszałka Powiatu Rosieńskiego, który w dniu 24 Stycznia, t. r. przeniósł się do wieczności. Czcigodne przymioty tego niepospolitego Obywatela i ze wszech miar Szanownego Urzędnika, zasługują na powszechne uwielbienie; i jako rzadki do naśladowania przykład, mogą być wystawione, wszystkie dni krótkiego, niestety! żywota, dozwolonego mu na tym też i nędzy padole.

Jerzy Hrabia *Plater*, Marszałek Powiatu Rosieńskiego, urodził się 1810 r. w miesiącu Lipcu, z oycą Jerzego z Broelów, dawnego Sgo Państwa Rzeczymskiego Unneńskiego Hrabiego, Chorażego Inflantskiego, Orderu Świętego Stanisława Kawalera, i matki Karoliny z Xiążąt Giedroyciów.

Odebrawszy pierwiastkowe, w domu rodzicielskim, wychowanie, odbywał nauki szkolne w Gymnazjum Krońskim, a ukończył pożyteczny ich zawód w byłym Uniwersytecie Wileńskim. Nabywając wiadomości w tych publicznych zakładach, nie tylko wykształcił przez nie swój umysł i pojętność, lecz razem uformował, z przyrodzenia tkliwie i dobroczynne swe serce, za którego zawsze lubił iść szlachetnymi i miłością ludzi tchnącymi uczuciami. Dla tego, prócz jednorazowych świadczeń dla uciekających się w potrzebie do niego po wsparcie i pomoc, ciągle niemal kogoś z dzieci uboższej szlachty miał przy sobie, nad których doskonaleniem się w naukach czuwał, byleby los im na przyszłość uczciwy mógł zabezpieczyć.

Zamiłowanie umiejętności; powzięta od dzieciństwa tudzież uprzejma życzliwość dla bliźnich, zaszczerpiły w nim żądzę poświęcenia naukom, oraz dobrą publicznemu, czasu i całego mienia swojego: w tém on szczęściu, uspokojeniu i rzetelnym rokoszy życia szukać postanowił. Jął się tedy z zapalem rzadkim do zbogacenia swojego rozumu, ażeby napotém blaskiem nabytych i dobrze stosowanych nauk bliżnim swoim przyświecać zdołał. W tym to rodzaju zacnych i szlachetnych usiłowań skupił on prawie całą swą czynność, cały interes życia, który pospolicie ludzie na rozmaite przedmioty, wabiące ich ku sobie, naprzemiany rozpraszają. Pełen usilności rozpost: zenienia i pomnożenia swoich pojęć, zapuścił się w naukę i badania dziejów świata, które śledząc przez rozważanie pamiątek starożytności, pokrzepiał się myślami i duchem wielkich ludzi wszystkich wieków i wszystkich narodów. Rozwagał ozdoby i przymioty języków obcych, dla zbogacenia niemi własnego. Wszelka nauka, wszelka umiejętność ludzka, rzetelnie pożyteczna, nie była obcą dla jego umysłu: bo umiał dobrze używać czasu, nie marnując najmniejszej jego chwili na czcze projekta, na czytanie pism płochych i żadnego pożytku społeczności nieprzynoszących, lub też na pisanie proz i bez sensownych baśni, na czém wielu niepowrotny lata młodości tyrać zwykło.

Lecz, chociaż wszelki przedmiot naukowy, z ważności swojej, zalecony obudzał w nim żądzę poznania go z gruntu, najwięcej atoli poświęcał czasu i usilności, zgłębianiu starożytnych dziejów Litwy, i zbadaniu natury języka jęj mieszkańców. W tym zamiarze, przepędził pewny przeciąg czasu w Rydze i w Królewcu, gdzie zabrał zażyłość ze sławnym filologiem Litewskim, P. *Reezą*, z którego udzielonych sobie uprzejmie nauk i wiadomości, odniosłszy niemałe dla swych zamiarow literackich pożytki, zajął się był pracą uczoną, nad Grammatyką Języka Litewskiego, którego etymologiją gruntownie zbadał i takową w licznych, umiejętnych, pracownicie i trafnie sporządzonych tablicach, wyłożył. Owoc ten jego zatrudnień literackich, tudzież traktat o *ilo: czasie i śpiewności* języka litewskiego, dla pracujących w tymże samym przedmiocie, stać się może nader przydatnym.

Czuając i dostatecznie będąc przeświadczonym, że moralność i szczęście ludu prostego gruntują się na oświeceniu, starał się je wszelkiemi sposobami krzewić, rozpowszechniać i upowszechniać pomiędzy włościanami. Przetoż ułożył sobie zamiar fundowania, ile można, najwięcej, szkółek wzajemnego uczenia sposobem *Lankastra*, dla dzieci wiejskich i drukowania, na ten przedmiot, przełożonych na język Żmudzki tablic. Spod: biąc się przywieść to do skutku, tym czasem, w języku Żmudzkim i Litewskim upowszechniał książki do nabożeństwa i treści duchowno-moralnej, dla ludu wiejskiego. Będąc zamożnym, a nie lubiąc zbytkowego i wystawnego życia, znaczną część oszczędzonego dochodu obracał na zbogacenie biblioteki swojej książkami i rękopismami, do dziejow i nauki języka Litewskiego pomocniczemi. Zgromadził nadto z niemałym nakładem, sporządzone według wymiaru widoki i abrysy starożytnych zamkow i warowni litewskich, które litografować zamierzał.

Nawyki do czerpania rzetelnych rokoszy życia w zatrudnieniach przedmiotami naukowemi rozumu, a w zaspakajaniu potrzeb swojego dobroczynnego serca,

оказывающіи людямъ помощи, онъ никогда не скучалъ въ уединеніи и домашней тишинѣ: ибо все его минуты были употреблены съ пользою; даже часто не доставало ему времени для литературныхъ занятій, коимъ нерѣдко посвящались часы назначенные для отдохновенія. Онъ никогда не желалъ оставлять ученыхъ своихъ трудовъ или заниматься для какихъ-либо видовъ.

Въ Гражданскую службу въ званіи Уѣзднаго Россійскаго Маршала, вступилъ онъ безъ всякихъ искательствъ. Не будучи въ возможности уклониться отъ оной, старался исполнять ее съ такою справедливостію, какой только можно ожидать отъ честнаго человѣка. Получивъ отъ природы слабое и болѣзненное сложеніе, съ чувствительнымъ и нѣжнымъ сердцемъ, при всякой непріятности ему встрѣчавшейся, испытывалъ раздражительныя и вредныя на здоровье его ощущенія, которыя истощивъ слабыя силы, совершенно оныя разстроили, а дожить успѣлъ и ускорили его кончину.

Справедливое и неупустительное исправленіе обязанностей по званію его стяжало ему отъ всѣхъ вообще заслуженное уваженіе, которое засвидѣтельствовано въ періодическихъ сочиненіяхъ, какъ въ Столицѣ, такъ и въ Варшавѣ издаваемыхъ.

Въ семь удостоверить многочисленное собраніе Дворянъ, прибывшихъ въ Россію на похороны, торжественно совершенныя тамъ въ монастырѣ ОО. Доминикановъ. Это показываетъ безчисленное стеченіе крестьянъ какъ его собственныхъ, такъ и постороннихъ, собравшихся въ его имѣніи Швекшняхъ, куда изъ Россіи перевезено тѣло его, для преданія землѣ. Оно орошено было слезами дѣйствительной скорби, ибо простодушный крестьянинъ не умѣетъ притворяться, ни скрывать чувствъ своихъ. Покойный *Платеръ* былъ для нихъ истиннымъ другомъ. Онъ во многомъ улучшилъ нынѣшнее ихъ состояніе, но несравненно оказалъ бы болѣе, еслибъ предвѣчное опредѣленіе судьбы его не сразило. Позднѣе ихъ потомки со слезами будутъ прославлять его память.

За годъ и нѣсколько мѣсяцевъ до неожиданной кончины, постигшей его послѣ легкой и по видимому вовсе неопасной болѣзни, покойный Маршалъ Графъ Георгій *Платеръ*, избравъ супругою изъ почтеннаго дома дѣвицу *Микшевицъ*, отъ которой рожденнаго за три предъ симъ мѣсяца сына, оставилъ сироткою. Желательно, чтобы сей младенецъ наследовалъ имя и значительное имущество достопочтеннаго своего родителя, получилъ вмѣстѣ съ симъ его личныя достоинства съ лучшимъ здоровьемъ и долговѣчностію; развѣ это только, осушить со временемъ слезы безотрадной его супруги, облегчить печаль родственниковъ и друзей, разсѣять стѣнованіе согражданъ, возобновляющееся при каждомъ о немъ воспоминаніи.

Покойный Графъ Г. *Платеръ* имѣлъ благородный видъ, болѣе высокій нежели средній ростъ, пріятное лицо, на которомъ изображалась кротость и чувствительность его сердца. Пріятливый взоръ его, ясно показывалъ плѣнительное добродушіе, предупреждавшее людей съ перваго разу въ его пользу. Въ разговорахъ обыкновенно былъ онъ важенъ; однако умѣлъ цѣнить истинно веселый, и даже сатирический умъ: ибо самъ обладалъ имъ въ высокой степени. Углубленный въ тотъ предметъ, коимъ занимался онъ съ величайшимъ рвеніемъ, часто впадалъ въ задумчивость, казался несмѣлымъ и робкимъ; къ чему также много содѣйствовало слабое и безпрестанными болѣзнями удручаемое его здоровье. Однако никогда не жаловался онъ на болѣзненные припадки и разказами о страданіяхъ своихъ не скучалъ другимъ; но напротивъ, то въ умственныхъ занятіяхъ, то въ разговорахъ съ знакомыми, старался забывать оныя. Легко находилъ предметъ разговора, примѣняя оный къ познанію и удовольствію тѣхъ, съ коими обращался. Всего пріятнѣе было для него, встрѣтить человѣка, съ коимъ бы онъ могъ бесѣдовать о предметѣ Литовской исторіи, а особливо когда могъ узнать то, что ему было еще неизвѣстно; равномѣрно доставляли ему удовольствіе разговоры о нравственномъ и житейскомъ быту трудолюбивыхъ крестьянъ; коротко сказать, онъ былъ *филантропъ*, въ полномъ значеніи сего слова.

Вызывая изъ гроба тѣнь усопшаго въ цвѣтущей жизни, подававшего о себѣ столь блестящія надежды гражданина, чиновника, супруга, благодѣтеля для слугъ и подданныхъ, любителя наукъ, можемъ безъ нарушенія истинны, обратитъ къ нему слова Римскаго поэта, воздаващаго честь утраченнымъ надеждамъ на *Марцеллина*, угасшаго въ самомъ утрѣ своей жизни: *Tu Marcellus eris!*

презъ помощи несione людзкоѣи, не былъ онъ нигды samotnym i nudzącym sobą, w zaciszu domowém; bo wszystkie chwile dni jego były pożytecznie zapełnione; częstokroć nawet brakowało mu czasu na prace literackie, którym nie jedną godzinę, przeznaczoną na spoczynek, poświęcał. Przeto nie życzył sobie nigdy odrywać się od swoich naukowych zatrudnień, ani żadnym ich względem lub też widokom poświęcać.

Posługa obywatelska, na urządzie Powiatowego Rosieńskiego Marszałka, dostała mu się, bez żadnych z jego strony oczekiwań i życzeń. Nie mogąc się od niej wymówić, ani żadnym sposobem uchylić, starał się wykonywać ją z taką sprawiedliwością, jaka na poczciwego i cnotliwego człowieka przystała. Odebrałszy słaby i chorowity z natury temperament, przy uczuciach delikatnych, przy sercu tkliwym, za każdą przeciwnością, którą napotkać mu się zdarzyło, doświadczał drażliwych i zgubnie na stan zdrowia jego działających uczuć; które, wyczerpując szczupły sił zapas, do reszty je podkopały, a podobno i ostateczną przybliżyły obwilę.

Ścisłe i sprawiedliwe sprawowanie obowiązków urzędowania, zjednało mu hołd należny, który dzisiaj został powszechnie głośnym i obwieszczonym już przez pisma w Stolicy Państwa, jako też i w Warszawie wychodzące.

Okazało go liczne Obywatelstwo, zgromadzone do Rosien, na obchód pogrzebowy, który się tam w Kościele XX. Dominikanów uroczystie odbył; okazały niezliczone tłumy wieśniaków, jego i cudzych poddanych, zebrane w majętności rodzinnej, Szwekszniach, dokąd zwłoki jego, z Rosien, dla poruczenia ich, na wieczny spoczynek ziemi, przeprowadzone zostały. Skrópiły je łzy rzetelnej żałości: albowiem prostoduszni wieśniacy, uczucie swoich, ani maskować, ani tacić, ani udawać nie umieją: s. p. *Plater* był ich prawdziwym przyjacielem. Wiele się do szczęścia ich obecnego przyłożył; lecz więceyby nierównie na przyszłość uczynił, gdyby w przedwiecznych wyrokach inaczej rozporządzone nie było. Dla tego też późne ich prawniki, ze łzami pamięć jego uwielbiać będą.

Rokiem i niewielą miesiącami przed niespodzianym zgonem, który po lekkim i nie zagrażającym, na pozor, nieokazującym kilkunastu dni choroby nastąpił, pojął był s. p. Marszałek Hrabia Jerzy *Plater* w małżeństwo, zanego domu, Pannę *Mikszewiczównę*, z której spłodzonego, przed trzema przeszło miesiącami, synka, sierotę zostawił. Życzyć należy, ażeby to jedyne dziecię, dziedzicząc dostojne imię i znakomite imię swojego czcigodnego Rodzica, dostało też w spadku jego prawy charakter, z czerstwiejszym zdrowiem i większą długowiecznością: to tylko, chyba, z czasem, otrzeć potrafiłszy niepocięzionej jego małżonki, ukoić boleść krewnych i przyjaciół, rozpgodzić posępne zasmucenie współ-obywateli, które się za każdym jego przypomnieniem odnawia.

Miał s. p. Hrabia J. *Plater* postawę szlachetną; wzrostu wysokiego raczey, niż miernego; oblicze przystojne, na którym się słodki i łagodny charakter duszy jego malował; w tém miłym obliczu, wydawała się jawnie, pociągająca ku sobie i zniewalająca dobroć jego, co dlań, nawet u małego go znających, na pierwszą prawie rzut oka, przychylną jednako. W rozmowie był zwykle poważny; umiał atoli szacować rzetelny rozweselon, i satyryczny nawet, dowcip; bo sam go w znakomitym stopniu posiadał. Zanurzony w tém, nad czém z największym pracował zapałem, wpadał często w zamyślenie, zdawał się nieśmiałym i bojaźliwym; do czego się jeszcze drażliwy walczył i ciągłymi go cierpieniami trapiący, delikatny stan zdrowia jego, nie pomógł przyczyniać. Nigdy wszakże nie lubił skarżeniem się na cierpienia dolegliwości, tudzież opowiadaniem boleści swoich nudzić towarzystwa; owszem, bądź przy pracy umysłowej, bądź w interessujących konwersacjach z bliżey znajomymi, starał się o nich zapominać, trafnym był w znalezieniu przedmiotu rozmowy, stosownego do wiadomości, oraz upodobania tych, z którymi ją prowadził; najmilęj mu było, jeżeli natrafił osobę, z którą o ulubionych sobie dziejach i języku Litewskim obszerniey mógł rozprawić, a bardziey jeszcze nauczyć się, w tym przedmiocie tego, czego jeszcze nie wiedział; równyż interes miały dla niego rozmowy o polepszeniu moralnego i materialnego bytu pracowitych wieśniaków: gdyż w całym znaczeniu tego wyrazu, był on *filantropem*.

Wywołując z grobowych ciemności, cień zgasłego, w młodzieńczej dobie żywota, tyłu i tak świetnymi nadziejami kwitnącego, obywatela, urzędnika, małżonka, dobroczynnego dla sług i poddanych pana, miłośnika nauk, możemy, bez obrażenia prawdy, zwrócić ku niemu wyraz wieszczą Rzymskiego, składającego cześć nadziejom powziętym, o *Marcellu*, znikłym w dni swoich poranku: *Tu Marcellus eris!*